

Sami Yusufun "Nəsimi"si

Premyerəsi UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının açılış mərasimində baş tutmuş və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişi ilə ərsəyə gəlmiş, mədəniyyətimizə və bu coğrafiyada sivilizasiyaların inkişafına, tarixi abidələrin və irs məkanlarının şahid olduğu tarixə işıq salınması məqsədilə hazırlanmış "İrsin sonsuz ruhu" ("Timeless spirit of heritage") adlı doqquz elementdən ibarət musiqi programının "Nəsimi poeziyası" hissəsi "Nəsimi ili"ne ayrıca bir töhfə oldu. Müəllifi və ifaçılarından biri (57 nəfərlik orkestr və xor kollektivi, həmçinin Əməkdar artist Təyyar Bayramov, onun oğlu Kənan və aşiq Samirə ilə birlə) dünyaca məşhur Azərbaycan əsilli britaniyalı musiqiçi Sami Yusuf olan və İmadəddin Nəsiminin "Siğmazam" qəzəlinə "Şur" muğamının ladları üzərində bəstələnmiş kompozisiyaya Nəsimi yaradıcılığı və musiqi təzahürləri arasında öz yerini tutdu. Sami Yusuf konsertin "Şirvanşahlar Sarayı", "Girdim yarın bağçasına" və "Nəsimi poeziyası"na həsr olunmuş hissələrini öz rəsmi YouTube kanalında paylaşmış, bütün kompozisiyaları "Azərbaycan" albomu-na daxil etmişdir. YouTube izləyicilərinin zövqünün cilalanmasında bu paylaşımın özəl yeri oldu, desək, yanlışdır.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva oktyabrın 1-də Sami Yusufa görüşüb və ona Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda təşkili və

keçirilməsində fəal iştirakına görə təltif edilmiş "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu"nu təqdim edib.

Sami Yusufun Nəsimi adı ilə bağlı düşüncələri maraqlıdır.

– Bu layihədən əvvəl bir yaradıcı insan kimi İmadəddin Nəsimi yaradıcılığı ilə təmasınız olubmu?

– Nəsimi haqqında hələ erkən yaşlarımda valideynlərimdən, eləcə də evimizə gələn musiqiçilər və şairlərdən eşitmişdim. O, mistik dünyagörüşünə malik dahi şairlərdən və müfəkkirlərdən biri olub. Azərbaycan dilində ilk divanların müəllifi kimi tanınsa da, yaradıcılığının təsiri Azərbaycanın hüdudlarından çox-çox uzaqlara yayılmışdı. Türkdilli şair kimi şöhrət qazanmış Nəsimi, həmçinin fars və ərəb dillərində yazdığı əsərlərlə də tanınırdı. Nəsiminin dahiyyəti ondadır ki, əsərlərindəki mesaj, ifadə və bənzərsiz bəlağət onun yaşadığı dövrə və məkana sığmırdı. Nəsimi yaradıcılığının ilham mənbəyində əbədlilik dayandığı üçün əsərləri öz dövründə olduğu kimi, bu gün də aydın başa düşülür.

– Layihədə iştirak təklifi alanda ilk duyğunuz, birinci düşüncəniz nə oldu?

– Təbii ki, məsuliyyət və qürur. Musiqi vasitəsilə adət-ənənə və irsin qorunmasını özüm üçün prioritet hesab edirəm. Son bir neçə il ərzində, demək olar ki, bütün fəaliyyətimi bu sahəyə həsr etmişəm. "Nəsimi poeziyası" kompozisiyasında "Şur" muğamının ladların-

dan istifadə olunub. Muğam dərin mənə kəsb edən, gözəl bir musiqidir. Onun mürəkkəb melodiyaları və ritmləri əsrlər boyu nəsil-dən-nəslə ötürülüb, eyni zamanda dinləyicilərin və ifaçıların ruhunu qidalandırıb. Dünyada muğam qədər simvolizm və ya bilavasitə müqəddəsliyə, ilahiliyə bağlı hər hansı musiqi və şeir forması mövcud deyil. Əslində, muğam mənə meditasiyaya və düşünməyə kömək göstərir. Ənanəvi sərvətin laqeydsizlik və diqqətsizlik ucbatından itirildiyi bir dövrdə bu dəyərli musiqi irsinin qorunması və təbliği üçün görülən işlər, həqiqətən də, həyati əhəmiyyət daşıyır. Mən Heydər Əliyev Fondunun Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması və Beynəlxalq Muğam Festivalının keçirilməsi kimi möhtəşəm işi bir daha qeyd etmək istəyirəm. Bu, Heydər Əliyev Fondunun həmin istiqamətdə reallaşdırdığı misilsiz layihələrin yalnız bir hissəsidir.

– Birinci və ikinci Nəsimi festivalında iştirak etmisiniz. Təəssüratlarınızı bilmək maraqlı olar...

– Festival çox gözəl bir şəkildə düşünülmüş və təşkil edilmişdi.

Nəsiminin əsərlərində ifadə olunan ideyalar ətrafında keçmiş və müasir dövrü bir araya gətirən, dünyadakı müxtəlifliklərə baxmayaraq, bütün həyatın birliyini və İlahi mənbəyə çatmaq üçün əsas insan potensialının əhəmiyyətini öna çəkən festival, həmçinin gələcəyə aparan yola işıq saçdı. Bu yol isə Nəsimi yaradıcılığında ifadə edilən və Azərbaycanı dünyada tanıdan multikulturalizm və tolerantlıq dəyərlərini özündə birləşdirən bir yoldur. Festival çərçivəsində təşkil edilən tamaşalar, nümayiş etdirilən eksponatlar və keçirilən görüşlər öz müxtəlifliyi ilə seçilsə də, onların hamısı eyni məqsədə xidmət edirdi. Mən festivalın bütün təşkilatçılarna, xüsusilə də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya və vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevaya, həmçinin Mədəniyyət Nazirliyinin bu işdə əməyi olan hər bir əməkdaşına minnətdarlığımı bildirirəm! ♦

Samira Behbudqızı

